

Tussen Rijn en Lek 1970 1 : tijdschrift voor de geschiedenis van het gebied tussen Kromme Rijn en Lek

<https://hdl.handle.net/1874/9700>

TUSSEN RIJN EN LEK
TIJDSCHRIFT VOOR DE GESCHIEDENIS VAN HET
GEBIED TUSSEN KROMME RIJN EN LEK

4e jaargang

nr. 1

april 1970

Redactie-commissie:

A. Graafhuis, Utrecht; P.M. Heijmink Liesert, Schalkwijk;
L.M.J. de Keyzer, Houten, J.Th.M. Oostendorp, Bunnik;
G.M. Staal, Odijk; W. Thoomes, Houten.

Redactie-adres:

P.M. Heijmink Liesert, Jhr. Ramweg 45, Schalkwijk.

Eindredactie:

A. Graafhuis, Utrecht.

Inhoud van dit blad:

1. Bestuursmededelingen
2. Oprichting van de waterschappen Honswijk, Uiterwaarden en Schonauwen, P.M. Heijmink Liesert en L.M.J. de Keyzer.

Lidmaatschap: f 10,- per jaar

Postrekening nr. 214585 t.n.v. Raiffeisenbank Houten.
t.g.v. rekening Historische Kring.

BESTUURSMEEDEDELING

Ts. oct. 69 - 5

Afgelopen winter is in de bestuursvergadering van de Historische Kring "Tussen Rijn en Lek" een voorstel besproken om ter gelegenheid van het eerste lustrum van de kring in het voorjaar van 1971 een plaatwerk over de geschiedenis van het Kromme Rijngebied te doen verschijnen. Dit plan is door het bestuur aangevaard en ter voorbereiding van de uitgave is een commissie benoemd, bestaande uit de navolgende leden van de kring:

C. Dekker en A. de Wit te Odijk, F.A. Groen te Doorn, L.M.J. de Keyzer te Houten, F.R.M. Meltzer en J.Th.M. Oostendorp te Bunnik, F.H.C. Weijtens te De Bilt.

Over de inhoud en de vormgeving van het werkje kan nog niets definitiefs worden meegedeeld.

Het bestuur

OPRICHTING VAN DE WATERSCHAPPEN HONSWIJK, UITER- WAARDEN EN SCHONAUWEN

Vanouds is er in het utrechtse een verschil in het beheer van enerzijds de zaken betreffende de waterkering en anderzijds betreffende de waterlozing.

De dijkzaken waren al vroeg uitstekend geregeld. In het gebied dat ons interesseert geschiedde dit door het Hoogheemraadschap van de Lekdijk Bovendams, een dijkschap dat de dijk beheerde. Het strekte zich uit over een groot gebied, van de Lek tot de Otterspoorsluis ten noordwesten van Utrecht. De ingelanden waren verplicht voor het onderhoud zorg te dragen. Dit onderhoud werd verdeeld over de verschillende gerechten en bestond uit een prestatie in natura en anders in het betalen van een belasting, het zogenaamde lekdijsgeld. Het beginsel was eenvoudig en wordt reeds in de dijkbrief van 1323 aangegeven: "ende in alle cost, die het ghemeen Lant doen zel, daar en zel nyemant vrij in wesen, noch overhoeve in behouden, en alle dat Lant dat leghet tusschen der Lecke en Otterspoer sluze, en tusschen die Lecke en de Maerndyc, ende tusschen Amerongen en de IJseldam, dat sel morghen ghelyc ghelden, als 't gemeene Lant cost". Hieruit blijkt, dat de lasten van het gemene land gedragen moesten worden door alle geërfden volgens het evenredigheidsbeginsel, dus naar grootte der landerijen.

Het hoogheemraadschap dateert in zijn huidige vorm van 1323, toen bisschop Jan van Diest het des dinsdags voor Dinte Margrietendag (12 juli) instelde. Wat toen plaatsvond was eigenlijk een heroprichting. Het hoogheemraadschap is nl. ouder. Van wat er in de 12e en 13e eeuw aan vooraf is gegaan weten wij vrijwel niets.

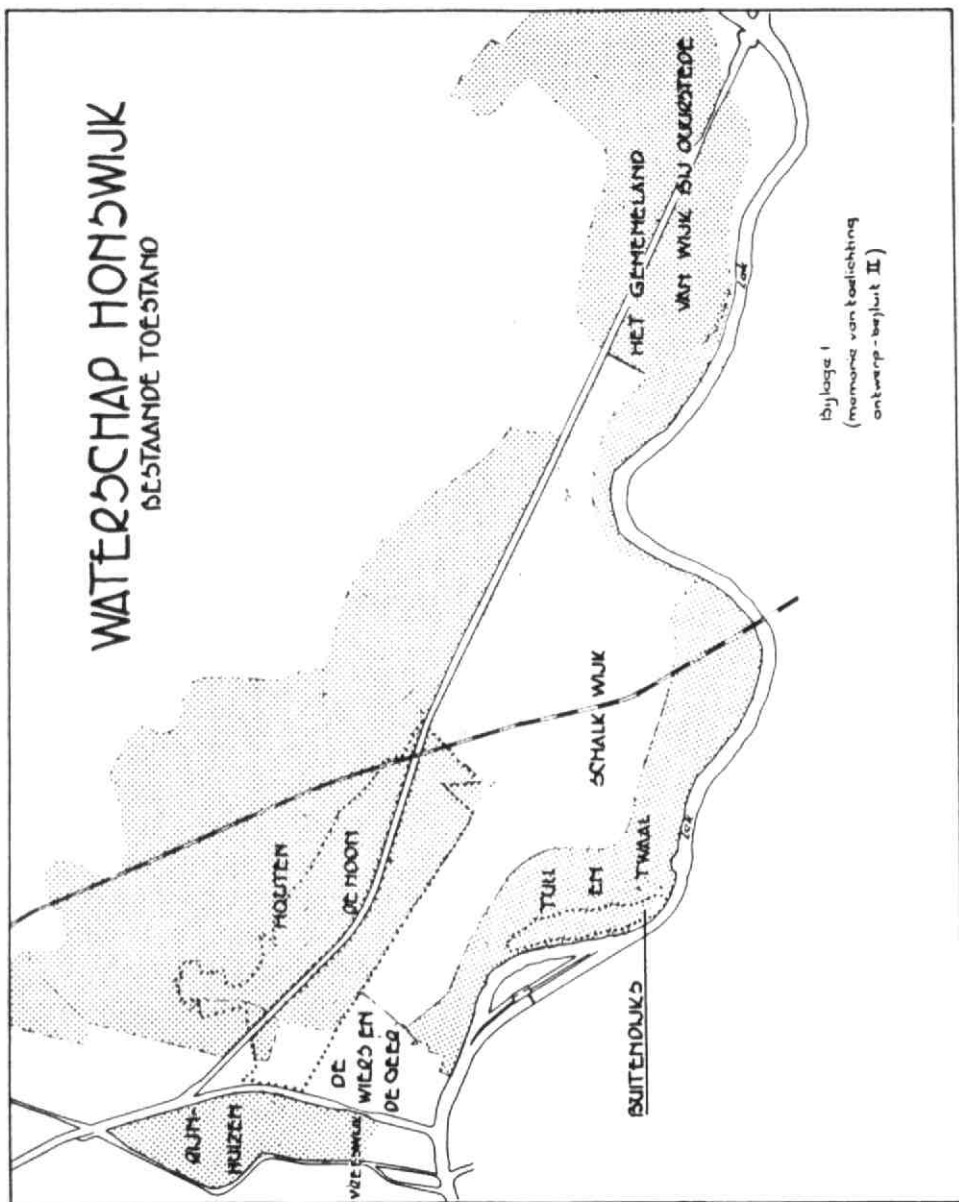
Met de waterlozing bemoeide de Lekdijk Bovendams zich in het geheel niet. De afwatering was een zaak van de gerechten (dorpsbesturen). Zij zorgden voor het onderhoud van de Kromme Rijn, voorzover in hun ressort gelegen en van de andere afwateringskanalen, waarvan de bekendste, in ons gebied zijn: de Ameronger wetering, de Langbroeker wetering, de Goyerwetering, de Bisschops-wetering, de Wijkersloot, de Lubbersloot, de Vlowijker wetering, de Rijsbrugger wetering, de Oud Wulvense wetering, de Houtense wetering, de Schalkwijkse wetering, de Honswijkse wetering en de Waalse wetering. De kosten van afwatering werden betaald uit de omslag van de geërfden. In 1859 bedroeg b.v. de omslag van het waterschap Houten 10 ct. per bunder en honderd jaar later f 10,-- per ha. Een gerecht was in onze streek dus een lichaam met een bestuurlijke, rechterlijke en waterstaatkundige functie. In moderne termen kunnen wij dus zeggen: het gemeentebestuur was tevens polderbestuur.

Al vroeg echter, ten dele nog in de middeleeuwen, hebben geërfden, die gezamenlijk uitwaterden op één bepaalde watergang, zich verenigd tot een waterschap om de afwatering van hun gebied beter te kunnen regelen, met name in die gevallen waar zo'n wetering onder meer dan één gerecht viel. In de zin van een afwateringsgemeenschap werd zo'n waterschap als het ware uit het gerecht genomen. De afwateringsgemeenschappen, welke dus van onderaf ontstonden, lieten zich door de landsheer en later door de staten erkennen. Die erkenning uitte zich meestal in een goedkeuring van een schouwbrief. Zo'n schouwbrief is dus een reglement op de afwatering en het onderhoud van de watergangen. Voorbeelden van schouwbrieven zijn:

1. Schouwbrief voor de Vlowijker wetering onder Odijk en Werkhoven van 1339, herzien bij besluit van de staten van Utrecht van 24 oktober 1604;

WATERSCAP HONDSWIJK

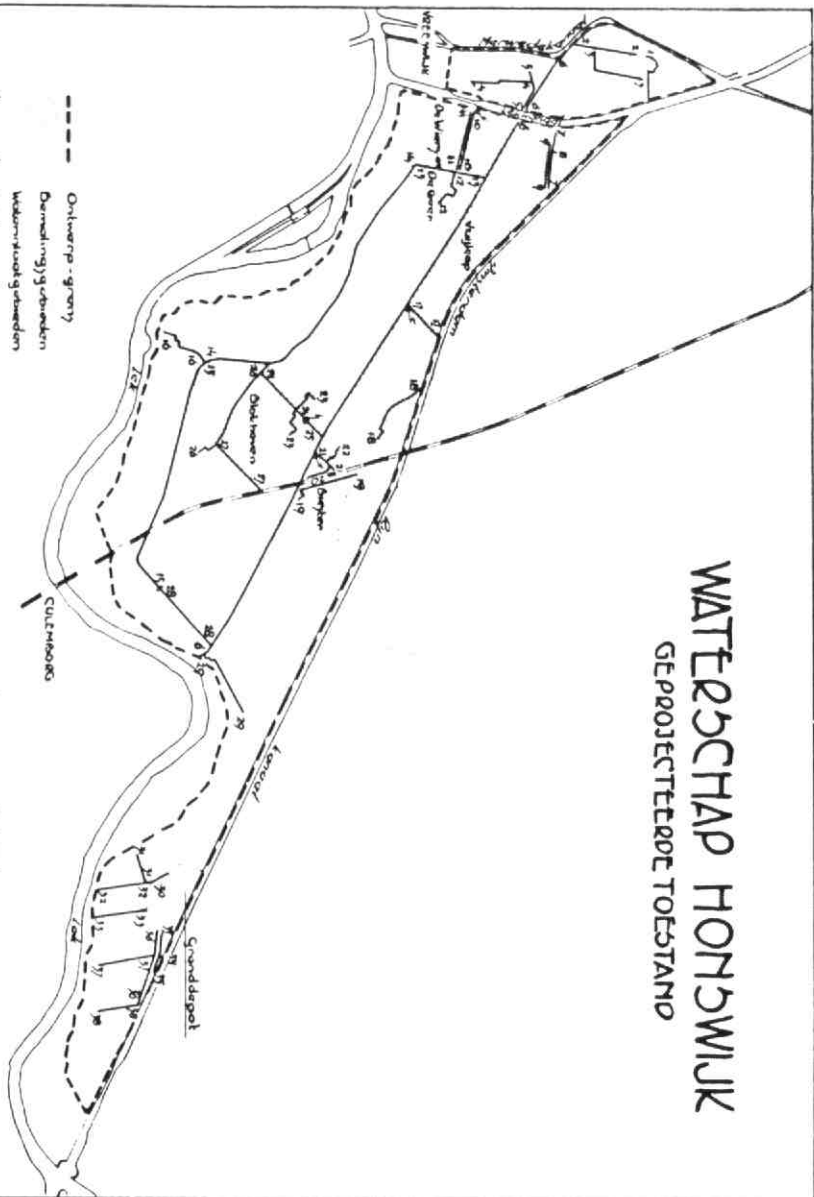
DE STAANDE TOESTAND

bijlage I
 (memorie van toelichting
 ontwerp - besluit II)

WATERBOUW HONDSWIK

GEPROJECTEERDE TOESTAND

--- Ontwerp-gran
 - - - Gemeentegran
 --- Dermedingsvelden
 --- Waterkrachtgebouwen
 --- Leiding met nr
 --- Granaal

Dijke I
 (memorie van bestelling
 ontwerp-buik II)

2. Schouwbrief voor het Gooi en Houten, vastgesteld door het Hof van Utrecht op 8 augustus 1550 en hernieuwd op 7 mei 1748;
3. Schouwbrief voor de Vechter en Oudwulverbroek-wetering, vastgesteld door de staten van Utrecht op 29 april 1595 en nader uitgevaardigd op 22 mei 1744;
4. Schouwbrief voor de Polder de Beest onder Schalkwijk, goedgekeurd door de staten van Utrecht op 20 september 1599 en bij hernieuwing Blokhovense polders genaamd;
5. Schouwbrief voor de Rijsbrugger polder, vastgesteld door de staten van Utrecht op 31 mei 1614;
6. Schouwbrief der wegen en watergangen onder Tull en 't Waal en Honswijk, goedgekeurd door de staten van Utrecht op 18 juli 1616;
7. Schouwbrief voor de Polders Atteveld onder Odijk en Hoogland onder Werkhoven vastgesteld door gedeputeerde staten van Utrecht op 26 augustus 1634 en opnieuw vastgesteld op 19 juli 1749 maar dan genaamd Polders Hoogland onder Werkhoven, Atteveld onder Odijk en de Leesloot onder Houten;
8. Schouwbrief voor de Meern in het Beverweedsche Broek van 18 maart 1669 en goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 12 mei 1969;
9. Schouwbrief voor de Dijken, Binnenwegen en Watergangen onder de Heemstede van 24 april 1688 en goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 17 juli 1688;
10. Schouwbrief voor de Opbroeksche en Lubberslootsche Wetering onder Werkhoven van 26 oktober 1696 en goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 2 juli 1697;
11. Schouwbrief voor de Molenpolder onder Wulven van 30 augustus 1732 en goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 26 september 1732;

12. Schouwbrief voor Wulven van 10 mei 1743, goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 11 februari 1744;
13. Schouwbrief voor Oudwulven en Waaijen van 19 februari en 4 april 1750 en goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 1 mei 1750;
14. Schouwbrief voor de Biester polder onder Schalkwijk van 4 april 1761, goedgekeurd door gedeputeerde staten van Utrecht op 25 september 1761.

Door erkenning verkreeg men inmenging van bovenaf. Zo richtten de geërfden van Houten op 1 juni 1598 een schrijven aan de gedeputeerde staten van Utrecht met verzoek de schout en heemraden van het gerecht van Houten en 't Goy er op te attenderen dat zij in jaren de Geersloot niet hadden geschouwd, waartoe zij volgens de schouwbrief van 8 augustus 1550 verplicht waren. Twee jaar later, op 17 juni 1600, deelden schout en heemraden aan de gedeputeerden mede, dat zij de Geersloot hebben geschouwd en beloven in het vervolg orde op zaken te stellen.

In verreweg de meeste gevallen stond een schout aan het hoofd van een waterschap, die in vele gevallen ook "gadermeester" (belasting-inner) was. Daarnaast fungeerde een college van heemraden of poldermeesters. Hun hoofdbemoeiing is het houden van de schouw over watergangen, dammen en dergelijke. De heemraden en andere funktionarissen werden als regel gekozen uit en benoemd door de ingelanden en traden periodiek af. In het gerecht van Houten en 't Goy werden de funktionarissen echter benoemd door de schout en in Vechter- en Oudwulverbroek weer door enige grootgrondbezitters.

Het gebied binnen een gerecht, dat niet onder een afzonderlijk waterschap ressorteerde, bleef de kosten van de afwatering betalen aan het gerecht. Deze maakten het hoofdbestanddeel uit van de z.g. binnenlandse lasten, die werden omgeslagen over de inge-

landen. In 1859 bedroegen de binnenlandse lasten voor Houten en 't Goy 30 ct. per bunder. Bij de oprichting van de waterschappen, ingevolge het Algemeen reglement van 1857, werden de gebieden vallende onder de binnenlandse- of dorpslasten samengevoegd met het gebied van een of meer bestaande polders.

Het oppergezag over de waterschappen berustte van ouds bij de landsheer. Voor 1795 was van inmenging nauwelijks sprake. De revolutie van 1795 bracht dan op dit gebied de centralisatie. Van de acht agenten voor het uitvoerend gezag, die de staatsregeling van 1798 creëerden was er één belast met de inwendige politie en het toezicht op de staat van dijken, wegen en wateren. De staatsregeling van 1801 was ook op dit terrein een reactie, want de departementale besturen kregen mede het toezicht op het onderhoud van alle dijken, waterwerken, wegen, bruggen en dergelijke, welke door onderscheidene gemeenten, kolleges of partikulieren onderhouden of bekostigd werden. De grondwet van 1814 gaf in hoofdzaak de tegenwoordige regeling. Zij kende aan de provinciale staten toe het toezicht en gezag over alle hoge- en andere heemraadschappen, waterschappen, dijks- en polderbesturen en andere dergelijke kolleges. De grondwetsherziening van 1848 schreef een wettelijke regeling voor van het algemeen en bijzonder bestuur van de waterstaat.

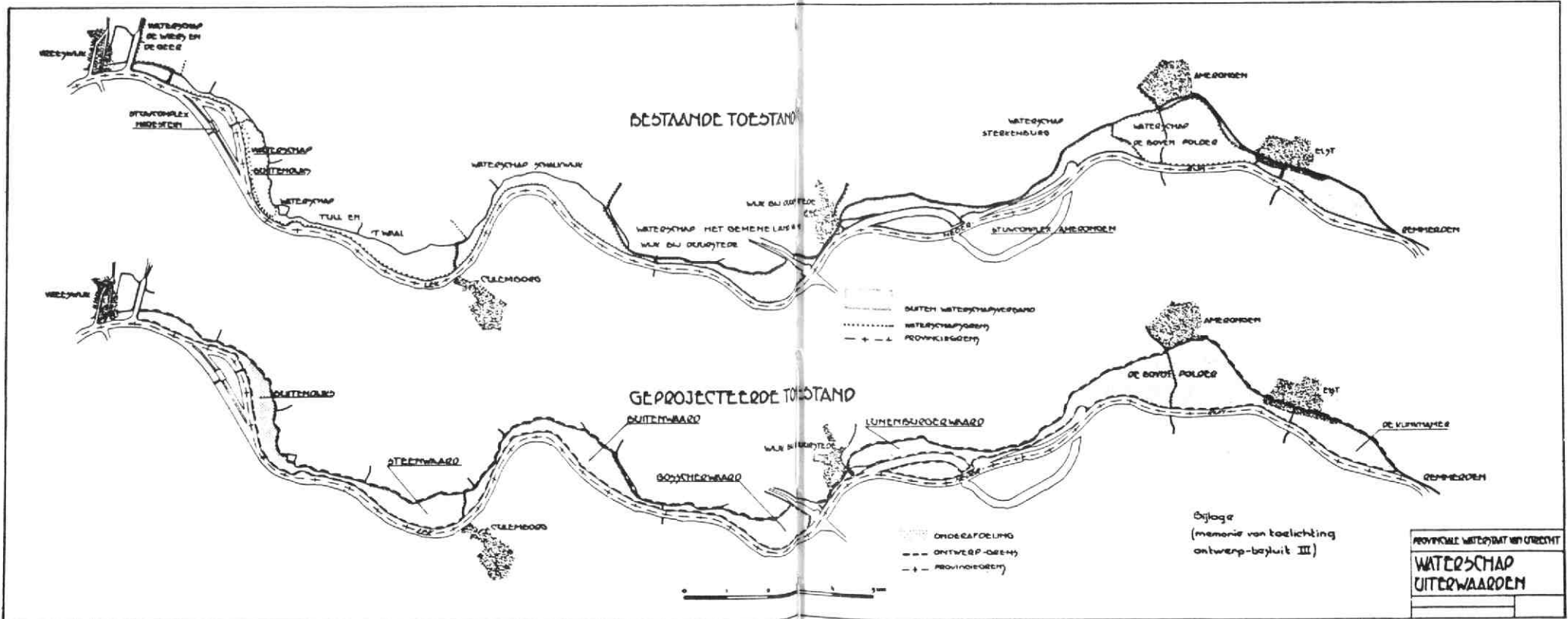
Het toezicht van de gedeputeerde staten op de waterschappen en hun bevoegdheid om onder goedkeuring van de koning de bestaande reglementen te veranderen werd door de Provinciale wet van 1850 nader gepreciseerd. Tenslotte werd in 1887 uitdrukkelijk de bevoegdheid der staten uitgesproken om met goedkeuring van de koning waterschappen op te heffen of nieuwe op te richten. Als neerslag op dit alles werd in 1826 door de staten vastgesteld een: Reglement van administratie der Polders, Kroosheemraadschappen, Molens, Erfdijk, Kerspel en alle andere

binnenlandsche besturen, welke onderhoudskosten reëel gedragen worden, binnen de Provincie Utrecht. De maatregelen waren weinig ingrijpend, waardoor de reglementering, wijze van omslagheffing, het doen van de rekening en dergelijke van de verschillende polders een grote verscheidenheid vertoonden en bleven vertonen.

Hun huidige organisatievorm kregen de waterschappen nadat gedeputeerde staten van Utrecht in 1857 het Algemeen reglement voor de waterschappen in de provincie Utrecht hadden vastgesteld (besluit van 4 december 1857, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 28 januari 1858, nr. 49 en sedertdien gewijzigd). Gedeputeerde staten namen daarna de oprichting van de waterschappen en de reglementering daarvan met spoed ter hand. De versnippering van het waterschapswezen was vanouds als een bezwaar gevoeld. Samenvoeging van eertijds onafhankelijke gemeenschappen tot een groter waterschap en samenvoeging van kleine waterschappen tot grotere eenheden zijn steeds het gevolg geweest.

Gedeputeerde staten van Utrecht brachten in 1959 een nota uit waarin de reorganisatie van de waterschappen in de provincie is uiteengezet. Deze nota beoogt het totaal aantal waterschappen van 125 tot 8 terug te brengen. In 1965 volgde, in verband met deze nota, hun voorstel tot reorganisatie, in fasen, van de waterschapsindeling van het Kromme Rijngebied. Dit behelst de vorming van één waterschap omdat het onderhavige gebied, met betrekking tot de zorg voor de Lekdijk als primaire waterkering tegen het opperwater van één der grote rivieren, bestuurlijk in het verband van Het Hoogheemraadschap van de Lekdijk Boven-dams reeds een eenheid vormt.

Op 1 januari 1970 werd de tweede fase bereikt en een volgende stap gezet op de weg naar de formering van het

waterschap Kromme Rijn. De per 1 januari gevormde waterschappen Honswijk (groot ca. 3630 ha), Uiterwaarden (groot ca. 1530 ha) en Schonauwen (groot ca. 7850 ha) zullen met het waterschap Sterkenburg de vier afdelingen van het waterschap Kromme Rijn gaan vormen, in welk waterschap tevens Het hoogheemraadschap van de Lekdijk Bovendams zal worden geïntegreerd. Hierdoor komen waterkering en waterlozing in één hand.

Deze tweede fase hield de opheffing van 16 waterschappen per 1 januari 1970 in, te weten:

1. De Bovenpolder, groot ca. 365 ha (onder Amerongen en Rhenen).
Opgericht in 1872.
Dit waterschap is thans opgegaan in het waterschap Uiterwaarden.
2. Buitendijks, groot ca. 77 ha (onder Tull en 't Waal). Opgericht in 1863.
Het waterschap maakte deel uit van het waterschap Tull en 't Waal.
Dit waterschap is thans opgegaan in het waterschap Uiterwaarden.
3. Het Gemeeneland van Cothen, groot ca. 1211 ha (onder Cothen).
Opgericht in 1863.
Bij besluit van de provinciale staten van 25 juli 1863 is het gebied van de binnenlandse lasten der gemeente Cothen gebracht onder een bijzonder reglement voor het waterschap Het Gemeeneland van Cothen.
Dit waterschap is thans voor het grootste gedeelte opgegaan in het waterschap Schonauwen en voor een klein gedeelte in het waterschap Sterkenburg.
4. Het Gemeeneland van Wijk bij Duurstede, Leuterveld en Melkweg, groot ca. 1465 ha (onder Wijk bij Duurstede). Opgericht in 1858.

Bij besluit van de provinciale staten van 16 november 1858 werd de naam van het waterschap Het Gemeeneland van het Wijksche geregt veranderd in het Gemeeneland van Wijk bij Duurstede.

Bij statenbesluit van 20 januari 1948 is, ingaande 1948, het waterschap Het Wijkerbroek opgeheven en verenigd met het waterschap Het Gemeeneland van Wijk bij Duurstede. De titel van het bijzonder reglement werd gewijzigd in Bijzonder reglement voor de onder hetzelfde bestuur gebrachte waterschappen Het Gemeeneland van Wijk bij Duurstede en Leuterveld en Melkweg, gelegen in de gemeente Wijk bij Duurstede. Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgegaan in het waterschap Honswijk en gedeeltelijk in het waterschap Schonauwen.

5. De Hoon, groot ca. 350 ha (onder Houten). Opgericht in 1950. Het waterschap lag geheel in het waterschap Houten.

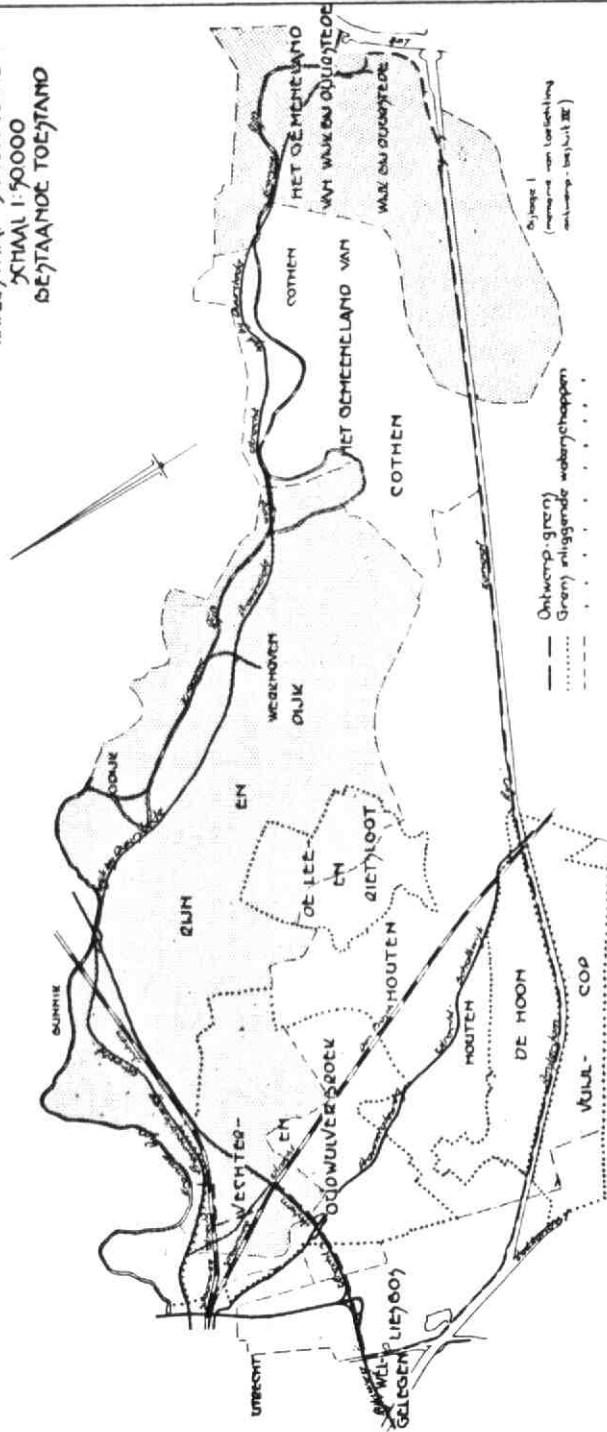
Bij besluit van de provinciale staten van 17 januari 1950 zijn de waterschappen De Gemeene Boezem van de Hoonwetering, Groot-Vuylcop, Klein-Vuylcop, De Knoest en Wulven opgeheven en werden de waterschappen De Hoon en Vuylcop opgericht. Dit waterschap is thans geheel opgenomen in het waterschap Schonauwen.

6. Houten, groot ca. 3230 ha (onder Houten, Schalkwijk en Utrecht). Opgericht in 1863.

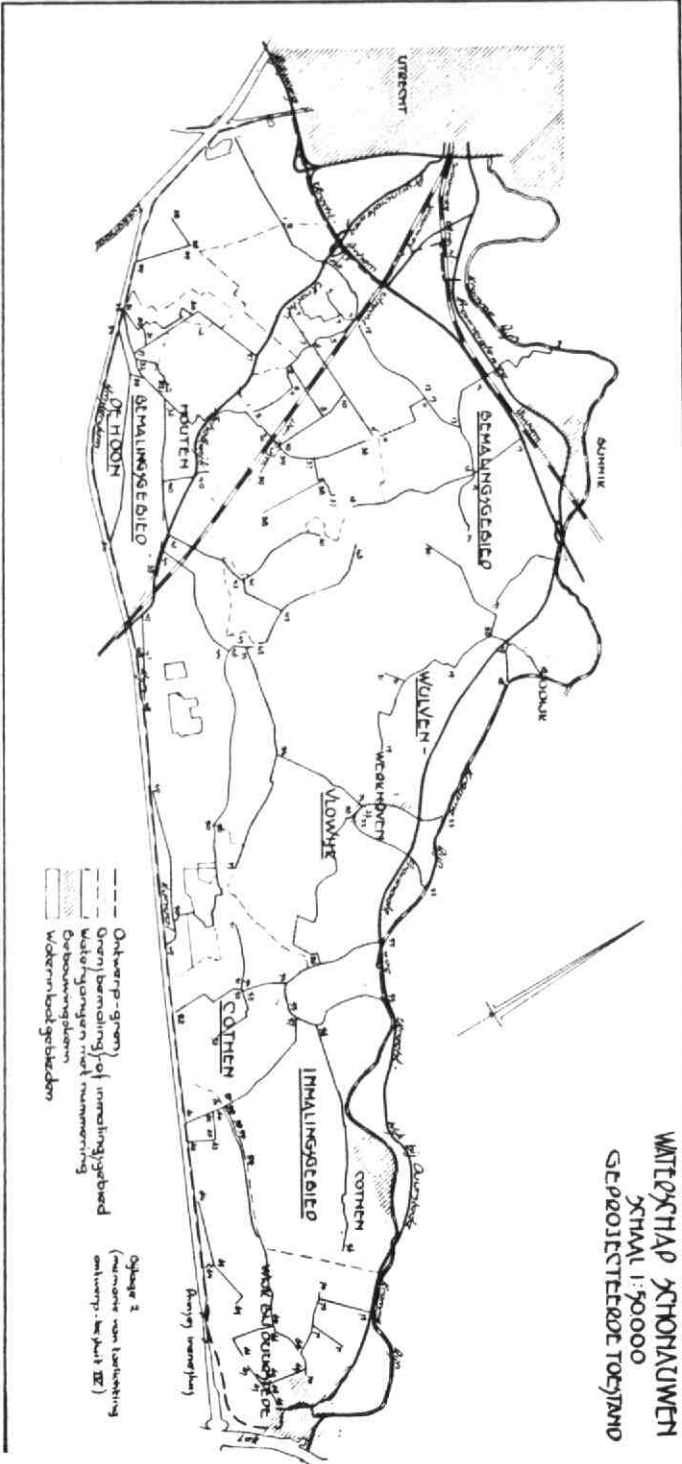
Bij besluit van de provinciale staten van 24 juli 1863 is het waterschap De polderlasten van Houten opgeheven en met de gebieden van de binnenlandse lasten van Houten, Oud Wulven en Schonauwen verenigd tot één waterschap onder de naam het waterschap Houten.

Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgegaan in het waterschap Schonauwen en een gedeelte in het waterschap Honswijk, terwijl het gedeelte ten noorden van de geprojecteerde rijksweg nr. 27 buiten waterschapsverband wordt gebracht en ont-poldering zal plaatsvinden.

WATERSTAD SCHONAUWEN
SCHAL 1:50.000
BESTAANDE TOESTAND

WATERSTAP OCHONALUWEN
 SCHAAL 1:50.000
 GEPROJECTEERDE TOEGANG

- Oekworp-gram (invoeringgebied)
- ..... Gram (nummer van landbouw)
- Watergangen met nummering
- ▨ Oewoeringstadien
- Waterloopgebieden

Opzette 2
 (nummer van landbouw
 oekworp-gebied)

7. De Lee- en Rietsloot, groot ca. 389 ha (onder Houten, Odijk en Werkhoven). Oppericht in 1863.

Dit waterschap zal een combinatie geweest zijn van vroegere kleine eenheden en lag gedeeltelijk in het waterschap Houten en gedeeltelijk in het waterschap Rijn en Dijk.

Dit waterschap is thans geheel opgenomen in het waterschap Schonauwen.

8. Liesbos, groot ca. 470 ha (onder Utrecht, Houten en Jutphaas). Oppericht in 1950.

Dit waterschap lag gedeeltelijk in het waterschap Houten.

Bij besluit van de provinciale staten van 17 januari 1950 zijn de vier waterschappen Overeind, Hoograven, Laagraven met de Kleine Koppel, alsmede Westraven opgeheven en werden met ingang van 1 januari 1950, de waterschappen Liesbos, Rijnhuizen en Welgelegen opgericht en onder één gemeenschappelijk bestuur gebracht.

Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgenomen in het waterschap Schonauwen, terwijl het gedeelte ten noorden van de geprojecteerde rijksweg nr. 27 buiten waterschapsverband wordt gebracht en ontpoldering zal plaatsvinden.

9. Rijn en Dijk, groot ca. 3439 ha (onder Bunnik, Odijk, Werkhoven en Utrecht). Oppericht in 1863.

Bij besluit van de provinciale staten van 24 juli 1963 zijn de afzonderlijke besturen van De Rijsbrugger polder, de polder Zandsloot (opgericht in 1851), Opbroeksche en Lubberslootsche polder, de polder Vlowijk, de polder Het Katteveldse Meer, de Beverweerdse Polder en de Van Rijnpolder (opgericht in 1852) opgeheven en met de gebieden van de binnenlandse lasten van Bunnik, Odijk en Werkhoven verenigd tot één waterschap onder de naam Rijn en Dijk.

De Van Rijnpolder (onder Werkhoven) was 63 bunder groot, waarvan er 23 toebehoorden aan Antonia Sturkenboom, weduwe van Antonie van Rijn, naar wie de polder werd genoemd.

Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgegaan in het waterschap Schonauwen en gedeeltelijk in het waterschap Sterkenburg, terwijl het gedeelte ten noorden van de geprojecteerde rijksweg nr. 27 buiten waterschapsverband wordt gebracht en ontpoldering zal plaatsvinden.

10. Rijnhuizen, groot ca. 30 ha (onder Jutphaas). Opgericht in 1950.

Zie hiervoor onder 8.

Dit waterschap is thans geheel opgegaan in het waterschap Honswijk .

11. Schalkwijk, groot ca. 1987 ha (onder Schalkwijk, Tull en 't Waal, Vreeswijk, Jutphaas, Houten, Cothen en Wijk bij Duurstede). Opgericht in 1863.

Bij besluit van de provinciale staten van 13 november 1863 werd de naam van het waterschap De binnenlandse lasten van Schalkwijk veranderd in waterschap Schalkwijk .

In verband met de reorganisatie van de waterschapsindeling onder Schalkwijk werden bij besluit van de provinciale staten 30 juni 1959 de waterschappen Blokhoven (groot ca. 386 ha) en Biester (groot ca. 128 ha) opgeheven en verenigd met het waterschap Schalkwijk , waarvan zij twee afdelingen uitmaakten. Tegelijkertijd werden de uiterwaarden langs de Lek, tussen het Beusichemse en Culemborgse veer (groot ca. 201 ha), met ingang van 1 januari 1960, in het waterschap Schalkwijk opgenomen.

Dit waterschap is thans voor het grootste gedeelte opgegaan in het waterschap Honswijk en voor een klein gedeelte in het waterschap Uiterwaarden .

12. Tull en 't Waal, groot ca. 794 ha (onder Tull en 't Waal, Schalkwijk en Vreeswijk). Opgericht in 1863.

Bij besluit van de provinciale staten van 13 november 1863 werd de administratie van De binnenlandse lasten van

Tull en 't Waal opgeheven en werden de betrokken percelen verenigd tot één waterschap genaamd Tull en 't Waal. Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgegaan in het waterschap Honswijk en voor een gedeelte in het waterschap Uiterwaarden.

13. Vechter- en Oudwulverbroek, groot ca. 1127 ha (onder Bunnik, Houten en Utrecht). Oppericht in 1863. Dit waterschap zal een combinatie geweest zijn van vroegere kleine eenheden en lag gedeeltelijk in het waterschap Houten en gedeeltelijk in het waterschap Rijn en Dijk. Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgenomen in het waterschap Schonauwen, terwijl het gedeelte ten noorden van de geprojecteerde rijksweg nr. 27 buiten waterschapsverband wordt gebracht en ontpoldering zal plaatsvinden.
14. Vuylcop, groot ca. 425 ha (onder Schalkwijk en Jutphaas). Oppericht in 1950. Zie hiervóór onder 5. Dit waterschap is thans geheel opgegaan in het waterschap Honswijk.
15. Welgelegen, groot ca. 415 ha (onder Jutphaas). Oppericht in 1950. Zie hiervóór onder 8. Dit waterschap is thans gedeeltelijk opgenomen in het waterschap Schonauwen, doch zal geheel buiten waterschapsverband worden gebracht en zal ontpoldering plaatsvinden.
16. De Wiers en de Geer, groot ca. 223 ha (onder Vreeswijk, Tull en 't Waal en Schalkwijk). Oppericht in 1881. Van dit waterschap lag de afdeling de Geer geheel in het waterschap Schalkwijk. Bij besluit van de provinciale staten van 10 november 1880 zijn, te rekenen vanaf 1 januari 1881, de waterschappen De Wiers en de Geer verenigd tot één waterschap, bestaande uit twee afdelingen. Dit waterschap is thans geheel opgegaan in het waterschap Honswijk.

De grenzen van het waterschap Honswijk worden topografisch bepaald door het Amsterdam-Rijnkanaal, het Lekkanaal en de Lekdijk. Het waterschap Rijnhuizen, dat door zijn getsoleerde ligging in feite als een zelfstandige waterstaatkundige eenheid kan worden beschouwd, wordt hierbij betrokken.

De grenzen van het waterschap Uiterwaarden worden topografisch bepaald door het Lekkanaal, de Lekdijk en de rivier de Lek. Het gebied tussen de Lek en de zogenaamde dode arm van deze rivier boven Wijk bij Duurstede is buiten de grens van dit waterschap gehouden, alsook het zogenaamde eiland de Ossenwaard bij het stuwkompleks Hagestein.

De grenzen van het waterschap Schonauwen worden topografisch bepaald door het Amsterdam-Rijnkanaal, de rijksweg Utrecht-Arnhem (nr. 12), de spoorlijn Utrecht-Den Bosch, de geprojecteerde rijksweg nr. 27, de spoorlijn Utrecht-Arnhem, de Kromme Rijn en de Lekdijk.

P.M. Heijmink Liesert en L.M.J. de Keijzer.

Bronnen: Diverse provinciale bladen;

Beschrijving van de prov. Utrecht behorende bij de waterstaatskaart (1968);

Dr. Martina van Vliet - Het Hoogheemraadschap van de Lekdijk Bovendams.

Mr. C.W. Moorrees en Dr. P.J. Vermeulen - Groot Plakkaatboek 's Lands van Utrecht, 2e deel.